

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Икромҷонзода Нозанин Икромҷон «Ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила дар баланд бардоштани фарҳанги педагогии волидон» аз рӯи ихтисоси 5.3.2. Назария ва методикаи таълиму тарбияи томактабӣ (педагогикаи томактабӣ) пешниҳод тардидааст

Автореферати диссертатсияи Икромҷонзода Нозанин Икромҷон «Ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила дар баланд бардоштани фарҳанги педагогии волидон» аз рӯи ихтисоси 5.3.2. Назария ва методикаи таълиму тарбияи томактабӣ (педагогикаи томактабӣ) пешниҳод тардидааст, аҳамияти калони илмиро доро мебошад.

Дар шароити муосир, ки ҷаҳонишавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ ба ҳаёти инсонҳо ворид шудаанд, маърифати педагогии волидон аҳамияти бештар касб мекунад. Волидон бояд дониш ва малакаҳои заруриро барои тарбияи дурусти фарзандон дошта бошанд, то онҳо дар ҷомеа мавқеи ҳудро пайдо карда тавонанд. Муносибати волидон бо фарзандон на танҳо ба рушди ҷисмонӣ, балки ба рушди зехнӣ, эмотсионалӣ ва иҷтимоии онҳо низ таъсир мерасонад.

Аз ин рӯ, муҳим аст, ки волидон дар бораи хусусиятҳои психологии синну соли кӯдакон, усулҳои самаранокӣ тарбия, пешгирии рафторҳои номатлуб ва муносибатҳои солим дар оила маълумот дошта бошанд. Дар ин самт, ташкили курсҳои махсус, семинарҳо, тренингҳо ва машваратҳои педагогӣ барои волидон муфид буда метавонад. Инчунин, истифодаи васеи захираҳои иттилоотӣ, аз қабili китобҳо, мақолаҳо, вебсайтҳо ва барномаҳои телевизионӣ, барои баланд бардоштани маърифати педагогии волидон мусоидат мекунад.

Бояд қайд кард, ки нақши муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ дар баланд бардоштани маърифати педагогии волидон муҳим аст. Муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ метавонанд бо ташкили ҷорабиниҳои гуногун, аз қабili ҷамъомадҳои волидайн, семинарҳо, машваратҳо ба волидон дар тарбияи фарзандон кумак расонанд. Ҳамкории байни волидон ва муассисаҳои таълимӣ метавонад ба рушди ҳамаҷонибаи кӯдакон мусоидат кунад.

Маърифати педагогии волидон омили муҳими таъмини рушди солимии фарзандон ва пешгирии мушкilotи иҷтимоӣ мебошад. Бо баланд бардоштани маърифати педагогии волидон, мо метавонем ба наслҳои оянда шароити бехтари зиндагӣ ва рушдро фароҳам оварем.

Инчунин, таваҷҷӯҳ ба ин масъала дар сатҳи давлатӣ ва ҷомеавӣ метавонад ба беҳтар шудани вазъи иҷтимоӣ ва фарҳангии кишвар мусоидат намояд.

Мақсади таҳқиқот. Асосноксозии назариявӣ ва муайянсозии роҳу усулҳои муносири ҳамкориҳои муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила ҷиҳати баландбардорӣи фарҳанги педагогии волидон.

Навгониҳои илмӣ таҳқиқот дар муқаррароти зерин ифода ёфтааст:

- асосҳои назариявӣ ҳамкориҳои муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ бо оилаҳо оид ба баландбардорӣи фарҳанги педагогии волидон вобаста ба талаботҳои пешрафти ҷомеа муайян ва мушаххас карда шудаанд;

- самтҳои асосӣ ва роҳу усулҳои ҳамкориҳои муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ ва оила ҷиҳати таъкикули фарҳанги педагогии волидон ошкор ва асоснок карда шудаанд;

- шаклҳои мухталифи ҳамкорӣ, ки ба баландшавӣи фарҳанги педагогии волидон мусоидат мекунанд, таҳия, тасвир ва татбиқ карда шудаанд;

- роҳу воситаҳои ҳамкориҳои муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ бо волидон, на танҳо дар шакли ҷорабиниҳои алоҳида, балки ҳамчун як раванди муттасили таълимӣ-тарбиявӣ манзур карда шудааст;

- заминаи иттилоотӣ-методиҳои таъмини волидон бо маълумотҳои зарурӣ дар бораи масъалаҳои таълиму тарбия, ба ҳисобгирии хусусиятҳои психологӣи кӯдакон, усулҳои пешқадами ҳамкориҳои самарабахш ва ғайра коркард ва ироа гардидаанд;

- бо мақсади муайянсозии сатҳи таъкикули фарҳанги педагогии волидон ва натиҷаҳои ҳамкориҳои муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ бо волидон меёри ва нишондиҳандаҳои ин раванд ба таври арзёбӣ мушаххас пешниҳод карда шудаанд;

- тавсияҳои мушаххас барои мураббӣи ҷиҳати беҳтар кардани сифати ҳамкорӣ бо оилаҳо ва баланд бардоштани сатҳи фарҳанги педагогии волидон таҳия ва пешниҳод гардидаанд, ки онҳоро ба таври эҷодӣ дар фаъолияти муассисаҳои томактабӣ истифода бурдан мумкин аст.

Дар муқаддима мубрами мавзӯи таҳқиқот дараҷаи таҳқиқи мавзӯи илмӣ, мақсад, вазифа, объект, фарзия, марҳила ва давраҳои таҳқиқот, асосҳои назариявӣ, навгониҳои илмӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалии рисола, сатҳи шахсии муаллиф, дараҷаи эътимодноки таҳқиқотӣ, тасниф ва амалисозии натиҷаи диссертатсия баррасӣ шудааст.

Маърифати педагогии волидайн на танҳо барои тарбияи

фарзандони солим ва бомаърифат муҳим аст, балки барои пешрафти ҷомеа низ аҳамияти калон дорад. Волидон дорои маърифати педагогии баланд метавонанд дар тарбияи фарзандон нақшу усулҳои самарабахши таъсиррасониро интихоб намуда, ба онҳо дар омӯзиш, рушди шахсият ва мутобиқшавӣ ба ҷомеа ёрӣ расонанд. Инчунин, волидон бомаърифат метавонанд дар муайян намудан ва рушди қобилият ва истеъдоди фарзандон саҳмгузор бошанд ва барои рушди онҳо шароити мусоид фароҳам оваранд.

Дар ҷаҳони муосир, ки тағйиротҳо ҳеле зуд ба амал меоянд, волидон бояд доимо дар ҷустуҷӯи маълумоти нав бошанд ва сифатҳои шахсияти худро такмил диҳанд. Технологияҳои нав, усулҳои нави таълим ва тарбия, мушкилоти нави иҷтимоӣ ҳамагӣ аз волидон талаб мекунанд, ки онҳо мудом аз ҳолу аҳвол, ҷиҳатҳои психологию иҷтимоӣ ва тараққиёту ташаккули фарзанди худ бохабар бошанд ва дар ҳалли масъалаҳо омода гарданд.

Дар баробари ин, муҳим аст, ки ҷомеа низ дар баланд бардоштани маърифати педагогии волидон саҳмгузор бошад. Ташкили марказҳои машваратӣ, нашри китобҳо ва мақолаҳо дар бораи тарбияи фарзанд, баргузориҳои ҷорабинҳои гуногун метавонад ба волидон дар дарёфти маълумоти зарурӣ ёрӣ расонад. Инчунин, муҳим аст, ки дар мактабҳо низ ба масъалаи маърифати педагогии волидон таваҷҷӯҳ зоҳир карда шавад ва барои волидон имконият фароҳам оварда шавад, ки дар раванди таълим ва тарбияи фарзандон иштирок намоянд.

Андешаву мулҳизаҳои дар боло зикршуда аз он шаҳодат медиҳанд, ки мавзӯи барои таҳқиқоти диссертатсионӣ интихобкардаи муҳаққиқ Икромҷонзода Нозанин Икромҷон «Ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила дар баланд бардоштани фарҳанги педагогии волидон» дар шароити имрӯза мубрам ва муҳим буда, зарурати таҳия ва татбиқи амсилаҳои нави ҳамкориро дар ин ҷода ба миён меорад. Ҳамкории самаранокӣ ин ду ниҳод метавонад имкониятҳои навро барои рушди шахсияти кӯдак, ташаккули малакаҳои зарурӣ ва оmodасозии он ба зиндагӣ дар ҷомеа фароҳам оварад.

Дар баробари муваффақият ва ҷанбаҳои мусбат чанд нуқтаро ҷиҳати такмили пурраи рисола пешниҳод менамоям:

1. Баъзе ҳатогҳои техники дар рисола дида мешавад, ки ислоҳи онҳоро ба манфиати кор медонем.

2. Ҷадвалҳои арзёби дар алоҳидаги нишон дода шуда, пасон дар ҷадвали умумӣ дар карда шавад.

Умуман бояд таъкид кард, ки камбудии ҷойдошта сохти рисолаи

мазкурро каста намегардонад ва ислоҳи ҳамаҷонибаи онҳо ба диссертатсия аз манфиат холи нест. Диссертатсияи Икромҷонзода Нозанин Икромҷон дар сатҳи баланди илмию назариявӣ ва амалӣ бо назардошти талаботи замон таълиф гардида, дар таълифи рисолаи илми мустақилияти муаллиф баръало эҳсос карда мешавад ва корро анҷомшуда ҳисобидан мумкин аст.

Диссертатсияи Икромҷонзода Нозанин Икромҷон «Ҳамкорию муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила дар баланд бардоштани фарҳанги педагогии волидон» ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мувофиқат мекунад. Метавон рисолаи мазкурро барои дифоъ ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-030-и назди Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.2. Назария ва методикаи таълиму тарбияи томактабӣ (педагогикаи томактабӣ) пешниҳод кард.

Доктори илмҳои педагогӣ, и.в. профессори
кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Давлатзода Чамила

26.08.2026 с.

Суроға: 734064, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе,
ноҳияи Сино, кӯчаи Асадулло Ғуломов, бинон 64/1, хучраи 30.
Тел.: (+992) 907 95 0635, E-mail: jyuldosheval@gmail.com

Имзои Давлатзода Чамило тасдиқ мекунам.

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои маъсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

 Шодихонзода Э.Ш.

Суроға: 734025. Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, хиёбони
Рӯдакӣ 17, Тел.: 372-21-77-11, E-mail: info@tnu.tj.

26.08.2026.